

Глава I.

С е р д а р я .

Много се е писало върху Руско-Турската война прѣзъ 1877—1878 години, но, споредъ менъ, до сега никой — поне въ това, което се отнася до насъ — не се е опиталъ да извлече, отъ толкова любопитнитѣ перипетии на тази велика борба, единъ воененъ етюдъ, ползата отъ който би била твърдѣ голѣма.

Разказитѣ за миналото не всѣкога могатъ да бждатъ достатъчни за да възстановятъ истината върху една война, и азъ никога не бихъ се осмѣлилъ да прѣдприема едно изслѣждане като настоящето, ако да не бихъ ималъ случая да взема въ тази война много по-близко участие, отъ колкото това се позволяваше отъ моя чинъ и отъ моята възраст, и ако, слѣдъ свършването ѝ — прѣдаденъ на едно постоянно и страстно изучване на нашето искусство — азъ не бихъ правилъ съпоставление между това, което се е вършило прѣзъ врѣме на войната, и това, което би трѣбвало да се върши.

Оттукъ се и породи мисълта за този ми трудъ, който сега поднасямъ на моитѣ другари; тѣ ще срѣщнатъ въ него толкова-же откровенность въ указването на нашитѣ недостатъци, колкото и желанието ми да се поставятъ на подобающата имъ висота нашитѣ многочисленни военни достоинства.

Моята цѣль не е да пиша история на войната по дневно и по часове; азъ желая щото въ единъ